

FOLKETS HUS
Bio

Onsd. 16/9 kl. 19.00

(OBS! Tiden)

Sönd. 20/9 kl. 18.00

J F K

Barnförbud. under 11 år

Biljett pris: 60:-

Sönd. 20/9 kl. 16.00

FIEVEL I VILDA

VÄSTERN

Matiné

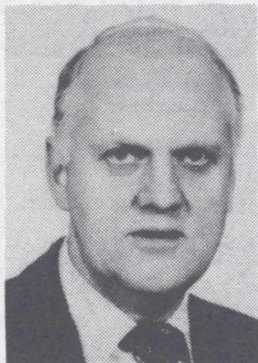
Biljettpris: 20:-

**BOXHOLMSBORI
SKA NI SÄLJA?**

Vi har köpare och
goda bankkontakter.

Ring mig

tel: 0142-518 48

Ombud P-O Turesson

 **axelssons
mäklarbyrå**

LEDAMÖT MÄKLARSAMFUNDET

Berättelsen om Boxholm (Bocksholm), hur det började, personer som styrde och ställde, vad som hände i modern tid och en hel del annat skall Kommun-Kurirens läsare få vara med om. Det sker i form av en berättelse som följetong med början i detta nummer. Artikelförfattaren - P-O Turesson - har studerat olika böcker och skrifter (förteckning vid berättelsens slut), hört berättas och vad gäller senare tid själv upplevt. Det mesta är sålunda dokumentärt men här och var tillåter sig författaren till en del egna funderingar. I dagens avsnitt gäller detta till större delen.

En vårmorgon år 1582 kördes vagnen fram utanför Vadstena Slott. Ståthållaren där, Arvid Gustafsson Stenbock, skulle ut och åka. Han var svåger till Gustav Vasa på grund av dennes gifte med systemen Katarina Stenbock (1562 - 1560).

Stenbock hade fått tillstånd

till att förvärva ett par hemman inom Flemminge by - de norra. Byn låg i Egbu (Ekeby) socken som rym flera gods och gårdar. Stenbock hade rest i trakterna tidigare.

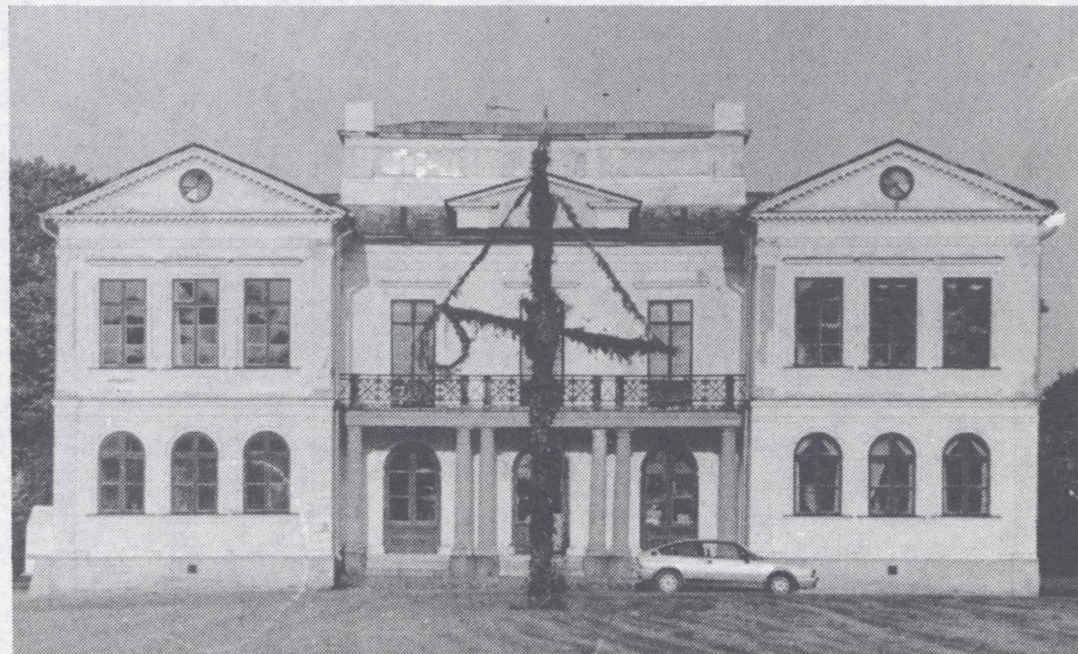
Han hade besökt Fjättmunna gård som tillhört Vadstena Kloster och efter reformationen Kronan. Han hade även gästade greven på Götevi och mindes flera lyckade jakter i storskogen. Det var närheten till både slätt och skog som fascinerade honom. Nu skulle han se ut platsen där sätesgården skulle byggas. När man nått Fjättmunna stannade man och bytte vagnen mot hästryggen. Så red man söderut efter den slingrande ån som redan fått namn efter sitt svarta vatten. Den gav trolskhet åt landskapet som annars mest bjöd på lövskog. "Där" - ropade plötsligt Stenbock, när man för en stund lämnade ån och red lite högre upp. Han blickade ned över ån till andra sidan där ett slätt fält utbreddes sig. "Där skall sätesgården byggas. Namnet skall vara Bocks-

min före din tid
50

min före din tid
50

min före din tid
50

En bruksbygd växer fram - och förändras

holm." (Och de som stod honom mumla: "Namnet skall närmast kunde också höra stivas med ck i alla tider").

Forts i nästa nummer.

VART TOG FOLKHEMMET VÄGEN!

Välkommen att lyssna till
Ulf Borgström

i samband med en trivselkväll i
Bjursdalen servicehus

TORSDAG 24 SEPT KL. 19.00

Servering

Arr KDS Boxholm

Äldre cafeet

KÖRPEN
BOXHOLM

BOXHOLM

START TORSDAGEN

DEN 1 OKTOBER KL 14-16

Lotterier — Övriga

Dalgårdsgatan 8A
Hyresgästföreningens Lokal

Underhållning Lillemor o Barbro

KAFFE/HEMBAKAT BRÖD
10:-

välkomna : vi fortsätter
varje Torsdag fram till JUL!

Vattengymna på Servicehuset
Börjar Lördagen 26/9 kl. 10.00
Anmälan Iris Nyström 572 90

På hösten samma år (1582) stundade stor högtid. Arvid Gustafsson Stenbock skulle gifta sig med Karin Månsdotter Liljeörn. Seden med morgongåva efter bröllopsnatten var vanlig. Men kanske inte i det format som nu blev för handen. Det måste ha varit en underbar bröllopsnatt ty på morgonen erhöLL den nyblivna makan sätesgården Bocksholm i morgongåva.

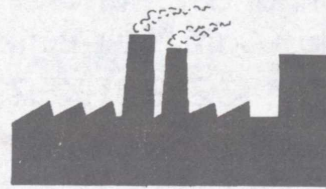
Byggnaderna var ännu inte färdiga, men med hjälp av ståthållarens underlydande och hantverkarskunnigt folk från trakten kunde man efter ytterligare något år se byggnationen färdig. Makarna bodde säkerligen inte permanent på sätesgården men att äga den var status och gav ekonomisk vinning. Ett litet samhälle av anställda skapades. Jakter och kalas anordnades.

I Sverige var fortfarande en brytningstid mellan katolskt och protestantiskt. Sigismund efterträdde sin far Johan III som kung av Sverige. Detta skedde 1592 och han var då redan kung av Polen. Han hade uppfostrats som katolik vilket var nödvändigt för den polska kungatiteln. I

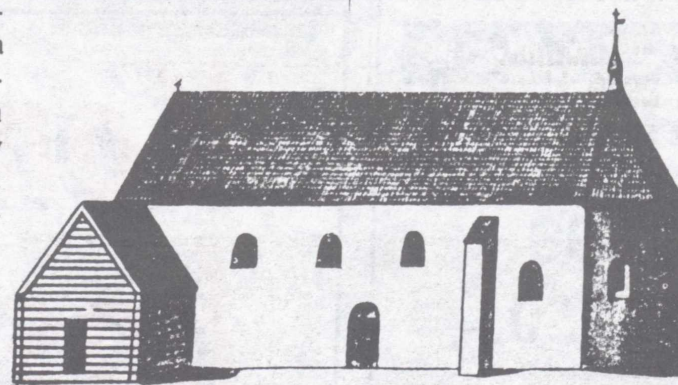
En bruksbygd växer fram - och förändras

Av P.O. Tureson

En präktig morgongåva och början av den Ribbingska epoken

En artikelserie
av P.O. Tureson

Kyrkan på 1600-talet.

Sverige blev det stora spänningar under 1590-talet och 1597 rådde fullt inbördeskrig. Arvid Stenbock var anhängare till Sigismund och i tur-

bulensen tvingades han fly till Polen år 1596. Sigismund avsattes från den svenska tronen år 1599 och familjen Stenbocks egendommar indrogs

till kronan.

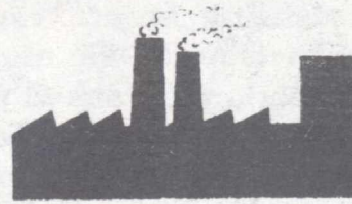
Efter några år förlänades sätesgården till en estnisk adelsman, sedermera svensk fältmarskalk, Herman Wrangel.

Redan år 1609 kom gården i släkten Ribbings ägo och skulle så förbli i många år. Lindorm Ribbing hette den förste, även han ståthållare på Vadstena slott.

Nu börjadet hända saker. Redan från början var Ribbingarna intresserade av trakten, folket och kyrkan i Ekeby. Det var efter den tidens sätt att se, goda husbönder och vistades så ofta de kunde på Bocksholm. Det gällde flera familjer där mannen oftast var ämbetsman eller militär. Från år 1615 och framåt förvärvades succesivt hemman både inom Flemminge by och andra. Då tillfördes sålunda Berg, Bredgård, Mulebo, Sättertorp och Norra Timmerö.

Forts. nästa nr.

En bruksbygd växer fram - och förändras

Det Braskska förslaget

En artikelserie
av P.O. Tureson

Efter Lindorm Ribbing kom dennes son Per (Peder) Lindormsson Ribbing som herre till sätesgården. Allt eftersom hemman köptes in blev det flera torp och gårdar under Bocksholm. Och på själva sätesgården fanns många anställda som utförde arbetet tillsammans med dagsverkstorparna. Ekeby kyrka hade man några kilometer från sätesgården. Dit färdades man för att höra Guds ord, men också för att träffa folk och höra senaste nytt. Från Bleckenstad i norr till Liljeholmen i söder rullade vagnarna och för de som måste gå tog det lång tid. År 1646 skänkte herrskapet på Bocksholm en klocka - senare kallad "Lillklockan" - till Ekeby kyrka. Sätesgårdens ansvar för kyrkan yttrade sig också i att Per Ribbing grep in när kyrkans östra gavel

höll på att falla ihop. Han restaurerade den, också för att bli ett minnesmärke över sig själv. Ett högkor av tegel byggdes och därunder ett gravkor för den Ribbingska släkten. Detta skedde omkring år 1650. När alla arbeten var färdiga bjöd kyrkoherden i Ekeby - hans namn var Samuel Petri Brask - Per Ribbing och hans släkt till prästgården. Där var mat och dryck och munter gemenskap. Framåt kvällen tog Samuel Brask lite mera högtidligt till orda för att tacka Per Ribbing och hans hustru Christina Ryning både för klockan och nu för de nya koren. "Här skall ni Ribbingar få Er viloplats till evärdiga tider, här i den kyrka ni vårdar", sade han. Men så fick han en något bekymrad min. "Herrskapet må icke förtycka att jag funderat på en sak, som har med

sätesgården att göra. Kanske det är för mig förmätet, men ska gården verkligen bära namn efter en katolik. Vad det sägs har han därjämte i fyllan och villan skjutit ihjäl en person vid ett gästabud på Åbo slott i sina yngre dagar. Ni bor mestadels här och är goda lutheraner. Den läran behöver vi värna om på alla sätt. Det ryktas ju i våra dagar att vår drottning vill avsäga sig kronan och övergå till den förkättrade katolicismen. Ribbingsholm borde gården heta."

Per Ribbing var lindrigt sagt överraskad över Brasks engagerade tal som han måtte ha funderat länge på. Gårdsnamn stadfästes vid byggnandet och ändrades sällan. Något

sådant hade inte föresvävat honom och inte den övriga släkten heller som satt med förvånande miner. "Någon rätt har du väl ändå, kyrkoherde Brask," sade han eftertänksamt. "Men Ribbingsholm finnes på annat håll och Arvid Stenbock var ändå ståthållare i Vadstena före min far. Men det är sant att han inte hade så mycket med gården och bygden att skaffa. Och han var en katolik under den erbarmlige Sigismund. Välan broder Brask, du får fundera ut något, som gör att namnet både är kvar och inte." Därmed skildes man. Brask var både originell och beläst. Han var hovpredikant och riksdagsman. Han funderade en vecka, två..... Det var som en gåta. Både vara kvar och inte.

Anm. Avsnittet om Brasks bjudning och förslag är författarens fundering.

Forts nästa nr.